

Politisk chefredaktör **PJ Anders Linder** Telefon 08-13 52 28
e-post ledarsidan@svd.se Ledarsidan finns också på svd.se/ledare
Ledarskribenter **Claes Arvidsson Per Gudmundson Sanna Rayman**

➔ Snabba kommentarer under hela dagen. [»svd.se/ledarbloggen](http://svd.se/ledarbloggen)

Ibland är det inte alls rätt att spara

Snart kommer Sverige att få ett nytt pressråd vid ambassaden i Helsingfors. Den personen kommer inte att kunna tala finska. Ett annat sätt att uttrycka saken på är att den personen – som säkerligen kommer att ha andra goda kvaliteter – inte kommer att kunna göra sitt jobb. För att hålla kostnaderna nere ska det ske en internrekrytering till varje pris.

Visst kommer den som tillträder att kunna tala svenska och göra sig förstådd i tjänsten, fast förstås bara ibland. Finland är ju större än det svensktalande Finland. Sverige har dessutom inte bara särskilda historiska band till Finland, utan vi har också en stor grupp finstalande i Sverige.

Det är både oförskämt och, om man säger så, inte så smart.

Historien är ett exempel på hur UD:s sparnit leder till självmål.

Självklart ska staten hantera skattebetalarnas pengar varsamt. Men lika självklart är – eller borde vara – att statsmakten ska kunna klara sina uppgifter.

Det handlar om vilken politik som förs, men också om statens infrastruktur och om de verkliga kärnuppgifterna.

Spara har väglett en polispolitik som gjort att stora delar av Sverige är "laglöst land". Samma tendens att gå ifrån närhetsprincipen har präglat domstolsväsendet. Därför är utmärkt att justitieminister Ask nu väljer att gå på Domstolsverkets linje i fråga om den fortsatta nedläggningen av tingsrätter. Under perioden 1999–2006 försvann 48 stycken och ytterligare sammanslagningar var planerade. Men så blir alltså inte fallet.

Det finns säkert sparmån på regeringskansliet. Ett ganska enkelt sätt är att se över floran i de personliga staber som finns runt de många ministrarna. Men det finns också tunga avdelningar inom regeringskansliet som redan före oppositionens seger över förnuftet gick på knäna.

Efter riksdagsbeslutet om att skära 300 miljoner (SD ville spara 670 miljoner) blir det ytterligare personalnedskärningar på kontor där det redan saknas folk. Det är faktiskt obegripligt. Resultatet blir att jobbet inte blir gjort, eller, för den delen att jobbet inskränks till att hålla inkorgen hyfsat ren. Det strategiska framåt-tänkandet blir lidande och Sverige förlorar position i EU (det är inte ens alltid som Sverige tar en position).

UD får bära en stor del av besparingen – och när det har stått klart att en konsekvens blir stängda ambassader, har det blivit en kalla-fötter-rekyl. Juholt vill inte ta ansvaret. För att något mildra stöten har S föreslagit att på årsbasis avsätta 50 miljoner kronor (och redan under 2011 stödja ett tillskott på 25 miljoner kronor) för att behålla ambassaderna i Angola, Argentina, Malaysia och Vietnam.

Det är inte att förvänta att Socialdemokraterna ska backa fullt ut, men regeringen borde ta vara på möjligheten att göra ett dåligt riksdagsbeslut lite bättre. Det är bara att släppa på prestigen.

Det är bara att släppa på prestigen.

CLAES ARVIDSSON

Ledarskribent
claes.arvidsson@svd.se

Carl Bildt kan få behålla ambassader.

FOTO: JANERIK HENRIKSSON/SCANPIX

◎ Timo Soini blev sittande med svartepetter

FOTO: SARI GUSTAFSSON/AP

Jag vet inte om det var tur eller skicklighet från Jyrki Katainens sida. Det spelar inte heller så stor roll. Men genom att använda frågan om stödpaketet till Portugal som probersten i bygget av en ny finländsk regering har han manövrerat ut Sannfinländarna ur de pågående förhandlingarna.

I onsdags blev det klart att Samlingspartiet och Socialdemokraterna hade kommit överens om ett kvalificerat ja till att

Finland ska stå fast vid sitt åtagande till EU om Portugal.

I går kom beskedet från Timo Soini att Sannfinländarna lämnar regeringsförhandlingarna. Därmed har Soini åkt på sin första

politiska förlust – och den kom från det egna partiet. Soini har tidigare talat om kompromissvilja för att göra sig regeringsbar, men i riksdagsgruppen har det låtit annorlunda.

Minerna är mindre glada nu än på valdagen och de

kan komma att bli ännu surare.

Än vet vi inte hur regeringens partisammansättning blir, men vi vet att Sannfinländarna inte kommer att ingå. Det är en bra början. **CLAES ARVIDSSON**

Man måste se bakom gymnasiets fasad

När filmaren Martin Borgs sätter sig bakom ratten händer det saker. För några år sedan körde han runt i en gammal sheriffbil och ställde jobbiga frågor om konstiga sätt att använda skattepengar. Denna medborgarrevision resulterade i dokumentären *1200 miljarder*, som kanske inte har samma tekniska finish som *För en handfull dollar* men tusan så mycket gladare humör.

Nu kan vi åter se Borgs glida fram genom landskapet. Den nyblivne ledamoten av Statens kulturråd är ute för att ta reda på hur resurserna tas tillvara i gymnasieskolan, och på väg genom Västergötland ringer han upp rektorn för Fågelviksgymnasiet i Tibro.

Byggeleverna därifrån får jobb efter examen i mindre utsträckning än byggelever någon annanstans i Sverige – fast i gengäld bjuder förstås skolan på gratis körkort. Rektorn är dock inte pigg på att bli intervjuad.

Kollegan på De la Gardiegymnasiet i Lidköping, sju mil bort, pratar däremot gärna. Det kan ha att göra med att 97 procent av hans byggelever får jobb inom ett år. Rektorn är glad men inte riktigt nöjd. Om alla hans elever vill ha jobb borde också alla få det.

När Borgs undrar ifall han sockrar utbildningen för att locka elever, tycks han inte riktigt förstå frågan. "Vi är som vi är", säger han. Inte ens gratis körkort? Icke.

Resultaten i gymnasieskolan

sjunker. Men Borgs nya film *Fy fan vad vi är bra*, som gick på TV4 Fakta häromkvällen, påminner elever och föräldrar om att utvecklingen inte är likformig. Olika skolor sköts olika väl, och det gäller att tränga bakom fasaden och säljbroschyrerna innan man gör sitt val.

På Bromma gymnasium i västra Stockholm kommer många elever från hem med välutbildade föräldrar, men bland dem många som valt samhällsprogrammet går en låg andel vidare till högre studier och en hel del blir inte ens behöriga till högskolan. På Internationella Kunskaps-gymnasiet i mindre eleganta Liljeholmen har eleverna betyg strax över medel när de börjar men är

➔ webben

"Fy fan vad vi är bra" finns på TV4 Play i några dagar till.

» tv4play.se

bland de bästa i Sverige när de går ut.

Skolkvalitet handlar rätt lite om totala ekonomiska resurser och desto mer om ledarskap, arbetsmetoder, utvärdering och återkoppling. Den stora resursfrågan är om pengarna läggs på undervisning eller annat.

Öppenhet och jämförelser av det slag som Borgs ägnar sig åt är en förutsättning för att Skolsverige ska erbjuda mer av det som fungerar, och mindre av motsatsen.

PJ ANDERS LINDER

Politisk chefredaktör
pj.anders.linder@svd.se

